

> Pedagogisch beleid

Kwalitatief goede gastouderopvang is van onmisbaar belang voor het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen. Als professionele mede-opvoeder levert de gastouder namelijk een belangrijke bijdrage aan de opvoeding van een kind. Deze is onder andere gericht op een optimale ontwikkeling van kinderen tot zelfstandige personen, die in staat gesteld en uitgedaagd worden volledig te integreren in het sociaal-maatschappelijk leven. Het pedagogisch beleid van ViaViela biedt gastouders en ouders inzicht in deze opvoedkundige grondbeginselen. Tevens vormt het een leidraad voor het pedagogisch handelen.

Pedagogische basisdoelen van ViaViela

De volgende vier belangrijke pedagogische basisdoelen van prof. J.M.A. Riksen Walraven vormen voor ViaViela het uitgangspunt. Dit zijn:

1. De **emotionele veiligheid van een kind moet gewaarborgd zijn.**
2. In de omgang met het kind wordt rekening gehouden met het feit dat ieder kind **uniek is en zich ontwikkelt naar eigen aard en aanleg.**
3. Ieder kind moet zijn/haar **persoonlijke en sociale competenties optimaal kunnen ontwikkelen.**
4. Het **bijbrengen van respect voor de waarden en normen in onze samenleving is noodzakelijk voor een goede socialisatie en integratie van het kind.**

Wat verwacht ViaViela van de gastouders

Wanneer een kind zich veilig en geborgen voelt, gaat hij/zij vol vertrouwen de omgeving verkennen, ervaringen opdoen en zich spelenderwijs ontwikkelen tot een zelfstandig, sociaal en uniek individu. ViaViela verwacht een sensitieve, open houding van de gastouder, die het best als volgt te omschrijven is:

Deze sensitief, responsieve houding wordt hierna nader toegelicht.

1. Een gastouder biedt voor alles: emotionele veiligheid aan kinderen

Door een kind zoveel mogelijk zelf te laten proberen en daar waar nodig te ondersteunen, ontwikkelt een kind eigen initiatieven en leert het te vertrouwen op zijn/haar eigen kunnen. Een gastouder kan bijdragen aan het vergroten van dit zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van het kind. Dit kan door de omgeving zo in te richten dat een kind zelf kan oefenen maar weet dat de gastouder altijd op de achtergrond, als veilige baken, aanwezig is. Iemand die het kind begrijpt en – waar nodig – helpt.

Een voorbeeld:

Lisa (1) heeft de laatste tijd (weer) moeite met afscheid nemen. De gastouder praat over mogelijke eenkennigheid en overlegt met de ouders van Lisa wat het beste voor haar is. Moeder besluit Lisa voortaan zonder haast en op een iets vroeger tijdstip naar de gastouder te brengen. Hierdoor krijgt moeder wat meer tijd om Lisa te volgen, te bekijken wat ze leuk vindt. Daarnaast geeft het Lisa wat meer tijd om te wennen, de rust te nemen om contact te leggen en zo beter te leren spelen met andere kinderen.

2. Een gastouder weet dat ieder kind uniek is en disciplineert op liefdevolle en positieve wijze

Een gastouder met een liefdevolle, open houding heeft oog en oor voor de eigenheid van ieder kind. Hij/zij zorgt ervoor dat de omgeving zo is ingericht dat het kind alle rust en ruimte krijgt om tot ontplooiing te komen. Duidelijke regels, grenzen, structuur en vaste gewoontes creëren een omgeving waarin een kind zich veilig voelt en weet wat van hem of haar verwacht wordt. Het accent ligt daarbij niet op straf of dreiging met straf, maar meer op motiveren: positieve bekrachtiging van gewenst gedrag.

Een voorbeeld:

Boris (3) gaat elke dinsdag naar zijn gastouder. Samen wandelen ze dan naar de markt. Boris wil op weg daarnaartoe graag stoep op, stoep af springen. Daar waar de situatie veilig is, laat de gastouder Boris zijn gang gaan. In gevallen van onveiligheid, klimt Boris zonder protest in de buggy. De gastouder prijst Boris voor zijn goed luistergedrag, omdat hij zich zo goed aan de regel houdt.

3. Een gastouder stimuleert persoonlijke competenties

Een gastouder stimuleert het kind met speciale aandacht voor de cognitieve (verstandelijke), sociaal-emotionele, motorische en creatieve ontwikkeling van kinderen.

Een voorbeeld:

Janne (2,5) wil graag zelf haar jas aantrekken. De gastouder weet dat ze dit nog niet zelf kan, maar laat Janne zelf de jas pakken en haar armpje in de mouw stoppen. Als het Janne vervolgens niet lukt met haar andere armpje de andere mouw van de jas te vinden, zegt de gastouder: 'Goed zo, je hebt al bijna je jasje aan, nu nog deze ene mouw...'. Vervolgens helpt de gastouder Janne met het vinden van de andere mouw en het aantrekken van de jas.

Een voorbeeld:

Joep (2) gaat sinds kort iedere maandag naar de gastouder. Thuis plast Joep al met regelmaat op de wc. Bij de gastouder wil Joep echter niet naar de wc. Zij accepteert dat Joep nog moet wennen aan de nieuwe situatie. Door hem niet te dwingen op de wc te gaan plassen, maar hem wel regelmatig zijn handjes te laten wassen op het toilet, raakt Joep op een plezierige manier vertrouwd met het wc bezoek bij zijn gastouder.

Een gastouder stimuleert sociale competenties

Sociaal gedrag betekent onder andere het aanleren van een bepaalde mate van drift beheersing, leren rekening te houden met anderen, leren delen en opkomen voor jezelf. Door als gastouder zelf het goede voorbeeld te geven en gewenst gedrag positief te stimuleren, leert een kind zich sociaal te gedragen. Als gastouder neem je gevoelens van woede, boosheid, drift, jaloezie of verdriet serieus. Je probeert als gastouder het driftleven te disciplineren door rekening te houden met de gevoelens van een kind, het temperament en leeftijd specifiek gedrag.

Een voorbeeld:

Joost (3) en Anne (4) zijn samen met treinen aan het spelen. Joost eist de trein op waarmee Anne op dat moment aan het spelen is en breekt de treinbaan af. De gastouder legt Joost uit dat deze snapt dat hij graag met de trein wil spelen maar dat hij deze niet kapot mag maken. Ze laat Joost zien dat er meerdere treintjes over de baan kunnen rijden en vraagt aan Anne of er ook een plaatsje is voor Joost en zijn trein. Ze vraagt waar de trein naar toe zal rijden. "Naar de dierentuin" roept Joost. De gastouder vraagt: "Gaan we naar de dierentuin Anne? Okay, stap maar in!" Wanneer Anne en Joost nu gezellig samen spelen, verwoordt de oppas specifiek hoe goed ze samen de trein besturen. Vervolgens trekt zij zich terug uit het spel, aangezien haar hulp even niet meer nodig is.

4. Een gastouder stimuleert de morele ontwikkeling en draagt waarden en normen over

Een gastouder draagt waarden en normen over, geeft bij ongewenst gedrag grenzen aan, leeft regels voor en toont respect naar kind, mens, plant, dier en natuur. Door het stellen van (spel/huis/gedrags)regels ontdekt een kind zijn eigen regels én die van de ander, leert wat wel/niet is toegestaan en maakt kennis met de waarden en normen die in de samenleving gelden. Met respect voor de zelfstandigheid en het unieke karakter van het kind, reageert de gastouder met een gevoelige en open houding op de wensen van een kind. Dat wat goed gaat, wordt geprezen. Aan ongewenst gedrag worden grenzen gesteld.

Een voorbeeld:

Rob (8) gaat op donderdag en vrijdagmiddag naar een gastouder. Gastouder Ria en de moeder van Rob hebben samen afgesproken dat Rob zelf op de fiets uit school naar haar mag komen. Voorwaarde is wel dat hij direct naar 'huis' komt en niet blijft hangen op (het) school(plein) of naar een vriendje gaat. Rob weet dat dit ook de regels van gastouder Ria zijn en houdt zich hier aan.

Een voorbeeld:

Als Sanne (5) zonder te vragen een handvol koekjes uit de koektrommel pakt, wijst de gastouder haar op de regel dat ze altijd eerst moet vragen of ze nog een koekje mag. Verklikt Sanne vervolgens dat Vincent (7) al veel meer koekjes heeft gepakt, dan zegt de gastouder dat ze blij is dat Sanne nu de regel goed kent en dat ze erop vertrouwt dat ze deze ook onthoudt. De gastouder betreft vervolgens Vincent bij het gesprek en vraagt of hij al een koekje heeft gehad. Doel is uiteindelijk zowel Sanne als Vincent te leren zich aan de 'snoepregel' te houden en daarnaast aan te geven dat verklikken en stiekem gedrag niet beloond wordt.

Een gastouder vergroot zijn/haar professionele deskundigheid

Bij de opvoedingsverantwoordelijkheid van een gastouder hoort ook inzicht in – en reflectie op het eigen handelen. ViaViela biedt gastouders diverse mogelijkheden aan om hun professionele deskundigheid te vergroten. Ze werkt hiervoor samen met de Opvoeddesk in Naarden. De gastouder kan pedagogische vragen of problemen voorleggen middels een telefonisch consult en/of zijn/haar expertise vergroten door aanvullende trainingen of workshops te volgen. Daarnaast verstrekt ViaViela pedagogische nieuwsbrieven, die in samenwerking met de Opvoeddesk ontwikkeld zijn.

Pedagogische praktijk

Het gastouderbureau ziet er op toe dat gastouders handelen volgens het pedagogisch beleid en begeleidt gastouders hierin.

Eisen die aan de opvanglocatie worden gesteld

De woning waar de opvang plaatsvindt, dient aan onderstaande eisen te voldoen.

Deze eisen worden jaarlijks door ViaViela getoetst door middel van een huisbezoek aan de opvanglocatie.

Algemeen:	De gehele opvanglocatie is altijd rookvrij. De opvanglocatie is voorzien van voldoende en goed functionerende rookmelders conform de eisen uit het Bouwbesluit 2003. De rookmelders zijn bij voorkeur geplaatst in verkeersruimten in de woning.
Speelruimte:	Als gastouder bied je verantwoorde en veilige ruimte om te kunnen spelen, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de kinderen. Het speelgoed is daarbij gevarieerd en uitdagend en stimuleert het sociaal, cognitief, motorisch en creatief spel van een kind. Spel, bewegen, muziek en voorlezen behoren tot de dagelijkse activiteiten.
Slaapruimte:	Voor kinderen tot 1,5 jaar is er een aparte en goed geventileerde slaapruimte, afgestemd op het aantal kinderen in die leeftijdscategorie.
Buitenspeel-mogelijkheden:	Als gastouder bied je veilige buitenspeelmogelijkheden (eigen tuin of buitenspeelplaats in directe omgeving), met de daaraan verbonden veiligheidsnormen, afgestemd op de leeftijd van de kinderen.

Leeftijdsofbouw en aantal opvangkinderen:

- De gastouder mag maximaal 6 kinderen van 0 tot 13 jaar gelijktijdig opvangen. Daarbij worden de eigen kinderen tot 10 jaar meegeteld.
- De gastouder mag niet meer dan 5 kinderen tegelijk opvangen, als deze kinderen allemaal jonger dan 4 jaar zijn. Dit is inclusief de eigen kinderen tot 4 jaar.
- Er mogen maximaal 4 kinderen van 0 en 1 jaar tegelijk aanwezig zijn, waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar. Ook weer inclusief eigen kinderen van die leeftijd.

Achterwacht

Als een gastouder 4 of meer kinderen tegelijkertijd opvangt is het een voorwaarde dat de gastouder een andere volwassene als achterwacht in geval van calamiteiten heeft geregeld. De gastouder dient aantoonbaar met deze volwassene de afspraak te hebben gemaakt dat deze wordt ingezet in geval van een noodsituatie. Deze volwassene moet tijdens de opvang altijd bereikbaar zijn en daadwerkelijk inzetbaar zijn als achterwacht. Hij/zij moet in geval van calamiteiten snel (leidraad: 15 minuten) ter plekke kunnen zijn. De achterwacht hoeft niet in de woning aanwezig te zijn.

Veiligheid en gezondheid

Het gastouderbureau verwacht dat de gastouder het kind een hygiënische en veilige omgeving biedt. Dit zal ook door het gastouderbureau gecontroleerd worden door middel van een jaarlijkse risico-inventarisatie. Bij al deze aspecten zal het gastouderbureau de gastouder ondersteunen.

Oudercommissie

ViaViela wil graag van haar vraagouders horen wat hun wensen zijn met betrekking tot de gastouderopvang-regelingen. Hiervoor heeft ViaViela een oudercommissie ingesteld. Deze commissie vormt de stem van de vraagouders.

Colofon

Dit pedagogisch beleid is samengesteld door ViaViela i.s.m. de Opvoeddesk te Naarden.

Disclaimer

ViaViela B.V. en de Opvoeddesk betrachten bij het samenstellen van dit document de groots mogelijke zorgvuldigheid. Toch is het mogelijk dat de aangeboden informatie niet (meer) juist is. ViaViela B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade ontstaan door eventuele fouten en/ of onvolkomenheden in de door haar verstrekte informatie.